

Како и во многу други храмови, така и овде, во село Џешишта, во внатрешноста на црквата "Св. Михаел Арангел", на влезната порта над олтарот свети македонското сонце, во кое македонската исконска рака оставила вековен белег, врежана желба на многу македонски генерации од овие простори да го остават својот духовен историски печат на едно време кое сега го нема.

Пишува: Филип ВАСИЛЕВСКИ

ИСКОПИНИТЕ СВЕДОЧАТ ЗА АНТИЧКИТЕ И ЗА ХРИСТИЈАНСКИТЕ КОРЕНИ НА СЕЛО ЏЕПИШТА

МАКЕДОНСКОТО СОНЦЕ

Некогаш село на богат црковен живот, село на многу традиции, на иселувања и на проколнувања, село кое некогаш го населуваа православни Македонци, место каде ископините во неговото подножје кажуваат дека ова село има длабоки антички, а подоцна и христијански корени. Во пописните дефтери за вилаетот Голо Брдо или како што уште е запишано Долго Брдо, од 1467 година селото Џешишта не се спомнува, а го нема ниту во подоцнежните пописи од 1519 година. Во еден подоцнежен запис се спомнува дека ова село било во близина на долината на реката Црн Дрим и како такво било населено сè до пред доаѓањето на Турците. Но, како

обновувањето на селската црква "Свети Михаел Арангел", односно нејзината повторна изградба во 1874 година и тоа на темелите на постарата црква, која била зграфисана од галичкиот мајстор Крсте Мискоф. Иконите кои биле вратени во селската црква и осветени две години подоцна и денес се во неа. Некогаш црквата се наоѓала во центарот на селото, за подоцна како осамена убавица, големите иселенички бранови да ја остават на местото наречено Красти, во горниот дел од селото. Од постарите џешиштани се знае дека во селото имало уште две цркви, но времето и историските судбини не оставиле ништо од овие христијански симболи. Денес, Мала, Мерковци

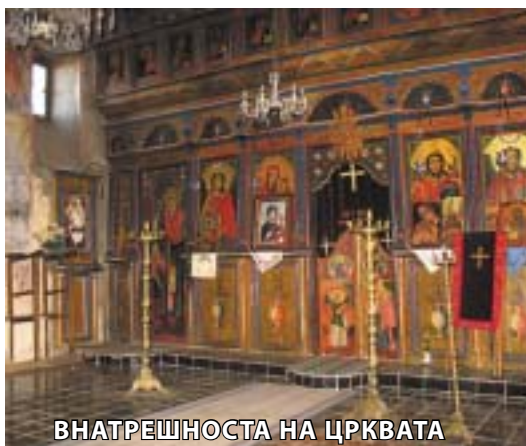
православен Македонец се иселил од селото. Денес, во месноста Мала има неколку новоизградени куќи на џешиштани, кои за време на одржувањето на селската слава Св. Михаел Арангел во јули, доаѓаат, отседнуваат неколку дена и заминуваат.

Некогаш од овие краишта на далеку се патувало, се живеело од печалба, многу судбини за навек останувале проколнати и закопани низ овие западни ветрометини. Желбата да се опстои, да се живее поубаво, како и горката потреба да се напушти родниот крај, била желба на многу генерации од овие простори. Но, секогаш со тага и со болка на секоја генерација ѝ се спомнувало, ѝ се раска-

МАКЕДОНСКО СОНЦЕ СВЕТИ ВО "СВЕТИ МИХАЕЛ АРАНГЕЛ"

последица на разни болести, близината на патот, постојаните борби, селото се иселило во погорниот дел, каде и денес се наоѓа. Во поновите пописни книги од 1903 година, во село Џешишта се запишани 34 православни куќи, наспроти 9 муслимански куќи, кои биле придојдени од другите голобрдски села Требишта, Мало и Големо Острени, Тучеци, Торбачи, Владимирци и др.

Новата местоположба не случајно била избрана во близина на месноста Параспур, на една рамнина наречена Калуѓерица, каде некогаш постоел манастирот "Свети Преображение", во кој сè до Балканските војни во 1912 година, се насирале остатоци од камени сидови кои, како симбол на богатот црковен живот низ овие голобрдски простори, на тоа место постоеле низа години. Иконите од овој манастир долго се чувале во домовите на џешиштани, сè до

ВНАТРЕШНОСТА НА ЦРКВАТА

(Варковци), Краста се празни и само преку разговор со џешиштани се дознава дека некогаш во оваа Мала, а и во селото, живееле православни Македонци сè до 1963 година, кога и последниот

живало како некогаш било убаво и како пристojно се живеело во дедовскиот роден крај. Останаа само имињата на селските атари за да потсетуваат на едно време, кога низ: Рамна Гора, Питулец, Мала, Параспур, Краста, Студенец, Извор, Тушинец, Берек, Мочило, Бигор, Ускула, Чуки, Ледина, Лоишта, Кошариште, Урвиште, Попово лозје, Бегој ливаѓе, Рамнина, и многу други, провејувал еден богат македонски самобит.

Како и во многу други храмови, така и овде во село Џешишта, во внатрешноста на црквата "Свети Михаел Арангел", над влезната порта од олтарот, свети македонското сонце, во кое македонската исконска рака оставила вековен белег, врежана желба на многу македонски генерации од овие простори, да го остават својот духовен историски печат на едно време, кое сега го нема.